Lapsed ja sotsiaalmeedia

Koostanud kooli sotsiaalpedagoog Eneli Põder

Kooli ja kodu ühine vastutus

- Turvalisus
- Privaatsus
- Teiste austamine
- Vastutustundlik käitumine

Milliseid juhtumeid oleme märganud

- Kooli nime kasutavad varikontod
- Teiste laste piltide loata avaldamine
- Piltide võtmine kooli kodulehelt
- Halvustavad tekstid ja kommentaarid
- Salaja pildistamine ja filmimine
- Kahjustava sisu edasi saatmine

Miks see on ohtlik?

- Sisu võib kiiresti levida
- Kuvatõmmised jäävad alles
- Postitust võib olla raske täielikult eemaldada
- Kannatanu võib tunda häbi, hirmu või tõrjutust
- Rikutakse inimese privaatsust ja väärikust
- Vastutada võib ka sisu edasi levitaja

Mida saab kool teha?

- Ennetus- ja selgitustöö
- Vestlused õpilastega
- Lapsevanemate teavitamine
- Kannatanu toetamine
- Juhtumi dokumenteerimine
- Koostöö veebipolitsei ja teiste asutustega
- Koolikorra rakendamine

Mida kool ei saa teha?

- Näha varikonto omaniku IP-aadressi
- Saada ligipääsu kasutajaandmetele
- Uurida laste erakontosid ja seadmeid
- Nimetada last süüdlaseks ilma tõenditeta
- Sundida sotsiaalmeediaplatvormi kontot kustutama
- Asendada politsei või platvormi uurimist

Mida lapsevanem teha saab?

- Teada, milliseid keskkondi laps kasutab
- Vaadata koos lapsega üle tema kontod
- Rääkida privaatsusest ja nõusolekust
- Selgitada vanusepiiranguid ja keskkonna reegleid
- Leppida kokku telefoni kasutamise piirid
- Õpetada last abi küsima
- Reageerida rahulikult ja säilitada tõendid

Kui midagi on juhtunud

- Tee kuvatõmmised
- Salvesta konto nimi ja postituse link
- Ära alusta avalikku süüdistamist
- Teata postitusest platvormile
- Teavita kooli
- Vajaduse korral pöördu veebipolitsei poole
- Vahetu ohu korral helista 112

Telefonide kasutamine koolis

- **Koolipäeva ajal ei ole telefoni kasutamine lubatud.**
- Erand: õpetaja luba õppetöö eesmärgil.
- Piirangu eesmärk:
- parem keskendumine;
- vähem salaja pildistamist ja filmimist;
- vähem veebikonflikte;
- õpilaste ja töötajate privaatsuse kaitse.
- **Palume vanematel kooli kokkulepet toetada.**

Ühine sõnum lastele

- **Enne postitamist küsi endalt:**
- Kas mul on selle inimese luba?
- Kas see võib kellelegi haiget teha?
- Kas sooviksin, et sama tehtaks minuga?
- Mis juhtub, kui see postitus jõuab kõigini?
- **Kui kahtled, ära postita ega saada edasi.**